

Zadruga.

List za zadružništvo in kmetijstvo.

Last in glasilo „Zadružne Zveze“ v Celju.

Izhaja vsakega 15. v mesecu. Stane na leto 4 K. Uredništvo in upravnništvo je v Celju, Schillerjeva cesta 3. Rokopisi se ne vračajo. Naročnina se pošilja »Zadružni Zvezi« v Celju. Cene inseratom po dogovoru. Interurb. telefon šte. 3. Poštnohran. račun št. 72.539. Ponatisi dovoljeni le z navedbo vira.

VABILO NA REDNI OBČNI ZBOR Zadružne Zveze v Celju

registrovane zadruga z omejeno zavezo

v četrtek, dne 15. avgusta ob 11. uri dopoldne
v sejni dvorani posojilnice v Celju (Nar. dom).

Dnevni red:

1. Pozdrav predsednika.
2. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnjega občnega zbora.
3. Poročilo načelstva in nadzorstva o poslovanju v letu 1917.
4. Čitanje revizijskega poročila Splošne zveze na Dunaju.
5. Sklepanje o računskem zaključku za l. 1917 in o razdelitvi čistega dobička.
6. Določitev prispevkov za revizijo in v pomožni zaklad.
7. Volitve načelstva in nadzorstva.
8. Pristop »Zadružne Zveze« v Celju k »Centralni banki za obnovitev Primorja, družbi z omejeno zavezo.«
9. Razni predlogi in nasveti.

Opozarjamo na določbo § 29. zadružnih pravil, ki se glasi: »Vsak zadružnik ima pravico glasovati pri občnem zboru o vseh v § 28. navedenih točkah; vsak delež ima en glas; vendar ne sme imeti noben posamezni udeleženec občnega zbora več kakor sto glasov. Zadrugo zastopa pri občnem zboru njen načelnik ali kak drug pooblaščenec, ki mora biti član dotične zadruga. Vsak pooblaščenec, bodisi načelnik, bodisi kak drug, se mora legitimirati s tozadevnim, v seji načelstva sklenjenim pravilnim pooblastilom ali pa z dotično deležno listino.«

Celje, dne 30. junija 1918.

Zadružna Zveza v Celju

registrovana zadruga z omejeno zavezo.

Dr. A. Božič
predsednik.

Dr. Ernest Kalan
član načelstva.

Občni zbor smo iz nujnih razlogov preložili z dne 14. julija, kakor je bilo v »Zadrugi« št. 6 naznanjeno, na praznik dne 15. avgusta 1918.

Častite zadruga nam naj udeležence radi kosila naprej naznanijo. Ako bi želeli gg. udeleženci v Celju prenočiti, naj blagovolijo to tudi naprej naznaniti.

Vsebinska: Člani zadrug in pravila. — Zastaranje anuitet (letnih odplačil) prekinjeno, če se plačajo obresti. — Vojni stroški in davek od premoženja. — Nekaj podatkov iz zadrugništva. — Žveplenokislo apno kot gnojilo. — Pravni kotiček. — Gospodarske in zadrugne novice. — Blagovni promet Zadr. Zveze v Celju. — Oglasi.

Člani zadrug in pravila.

Vse premalo poznajo naše zadrug § 35 zadrugnega zakona, ki se glasi: »Načelstvo je dolžno, vsakemu članu zadrug na njegovo zahtevo in na njegove stroške dati prepis (iztis) zadrugne pogodbe z vsemi spremembami in dopolnili, in na zahtevo prepis tudi v smislu pravil podpisati«.

Večina gospodarskih društev in zadrug nanovo pristopajočim članom ne da pravil; ker jih tudi člani ponavadi ne zahtevajo, so pravila zavoda članom navadno nepoznana.

To pomeni pomanjkanje razumevanja, kakšen pomen ima določilo zakona, o katerega važnosti priča že okolnost, da zakon natančno določa, da mora zadruga članu pravila vročiti, ter da ima člani pravico, pravila zahtevati, in sicer celo od načelstva podpisana.

Pravila so medsebojna društvena pogodba med člani, ki tvorijo zadrugo, ter obsegajo podrobni opis pravic in dolžnosti članov in društva. So podlaga njih vzajemnega pravnega razmerja ter besedni izraz namena in delovanja društva. Dobrega razvoja društva si ni mogoče misliti drugače, nego da člani dobro poznajo svoja prava in izpolnjujejo dolžnosti članske.

Da člani pravila dobro poznajo, je v prvi vrsti interes društva, bodisi hranilnega ali posojilnega ali drugega. Naše zadrug smejo iz davčnih ozirih delovati samo s člani; uspešni razvoj tega delovanja pa je mogoč le, ako so člani dobro poučeni o namenih podjetja. Ti so pa natančno opisani ravno v pravilih. Načelstvo vsake zadrug bi se torej moralo brezpogojno pobrigati, da vsak član dobi pravila v roke.

Nič manjši interes, poznati namen društva ali zadrug, pa imajo člani sami. Kateri pameten človek bo vstopil v društvo, ne da bi vedel, zakaj?

Postati član hranilnice in posojilnice pomeni: imeti pravico do posojila, biti deležen skupnega nakupa ter imeti pravico soodločevati na občnih zborih o načinu in podrobnostih društvenega dela in administrative. S tem pa je združena cela vrsta dolžnosti in celo članstvo sloni na vzajemnem omejenem ali neomejenem jamstvu. In če bi tudi se ne poslužil nobene svoje pravice napram društvu, če bi ne potreboval posojila niti skupnega nakupa, če bi ne ulagal svojih prihrankov in bi bil član samo iz čustva solidarnosti, nimam pri jamstvu manjših dolžnosti za društveno delo nego ostali člani; že iz tega razloga moram skrbeti, da čim najbolj natanko poznam pravila društva ozir. zadrug.

Pri kmetijskih zadrugah, bodisi pridelovalnih ali nakupnih, je poznanje pravil tem važnejše. Jamstvo tu sicer ni tako visoko, zato pa delovanje zadrug in njega posledice predpostavljajo tem tesnejše udeleževanje vsega članstva na obstoju podjetja. Čim manj pa poznam pravila zadrug, tem malomarnejši sem glede zanimanja za napredek podjetja.

Da bi člani pravila društev ozir. zadrug čim natančneje poznali, temu bi morala vodstva zadrug posvečati največjo pozornost. Ne smelo bi biti občnega zbora, zamuditi se ne bi smela nobena prilika, da se članom prečita in razloži kak važen odlomek iz društvenih pravil.

Zastaranje anuitet (letnih odplačil) prekinjeno, če se plačajo obresti.

S tretjo delno novelo k občnemu državljanškemu zakoniku je uvedena triletna doba zastaranja za anuitete, ki so dogovorjene v svrhu odplačila kapitala. Neka hranilnica se je obrnila na pravosodno ministerstvo z vprašanjem, ali in pod kakimi pogoji je smatrati plačilo obresti od hipotečne terjatve kot tiho priznanje obstoja dolga ter ali in pod kakimi pogoji je posledica takega plačila prekinjenje zastaranja.

Pravosodno ministerstvo je z odlokom z dne 27. marca t. l. odgovorilo sledeče:

V smislu § 1497 obč. drž. zak. je zastaranje prekinjeno, če dolжник »pred potekom dobe zastaranja bodisi izrecno bodisi molče prizna pravo drugega«. Tiho priznanje je, če postopanje dolžnika po presoji vseh okoliščin ne pripušča nobenega pametnega vzroka, o tem dvomiti. Ker terjatve na obrestih brez terjatve na kapitalu ne morejo obstojati, pomeni plačilo obresti tiho priznanje dolga na kapitalu, seveda če je dolжник s plačanim zneskom hotel plačati obresti. To načelo velja v polni meri, če je dolжник od kakega dolga, ki se mora plačati v anuitetah, plačal le obresti, ne pa tudi odpadajoče zneske na kapital, obresti pa v polnem obsegu, ki odgovarja višini še ne plačanega ostanka kapitala — torej všteti že zapadle delne zneske kapitala. Da tako plačilo obresti pomeni priznanje cele terjatve na ostanku kapitala in torej prekine zastaranje zapadlih odplačilnih zneskov kapitala, o tem posebno takrat ni dvoma, če denarni zavod svojim hipotekarnim dolžnikom obenem z obračunom o vplačanem znesku pošlje predpis za prihodnje plačilo z ločeno navedbo obroka od kapitala, obresti in drugih pristojbin ter dolжник prihodnjič pošlje na obresti odpadajoči znesek ali če hipotekarni dolžniki iz znanega jim odplačilnega načrta lahko posamejno višino delnega odplačila na kapital, katero treba odrajtati, ter višino obresti in ostanka dolga, denarnemu zavodu pa plačajo samo obresti«.

Vojni stroški in davek od premoženja.

Znaninarodno-gospodarski strokovnjak dr. Kobatsch je v nižje-avstrijskem obrtnem društvu predaval o kritju vojnih stroškov ter o oddaji premoženja. Razvil je sledeči načrt:

1. Vojni stroški, neposredni in posredni (vzdrževalnine, vojne doklade državnim nestavljencem, begunske podpore, pozidanje razrušenih krajev itd.) so že dozdaj v vseh vojskujočih se državah dosegli tako višino, da je njih kritje z rednimi tekočimi dohodki že dolgo nemogoče. Predno se dovolijo novi vojni krediti, bi trebalo i pri nas, kakor v Nemčiji, strogo presoditi izdatke glede njih višine, da bi se pri teh kolikor mogoče štedilo.

2. Dozdajne davščine, dasi izdatno zvišane, že dolgo ne zadostujejo za kritje niti enega odlomka vojnih stroškov; zato je bilo treba, slednje v vedno višji meri, končno po pretežnem delu, kriti potom kredita.

3. Morebitna možnost, upeljati nove davščine dozdajne vrste, oziroma zvišati sedajne, bo v najboljšem slučaju zadostovala, da se pokrijejo obresti in dolgovi.

4. Izvanredno narasla in še rastoča obremenitev vsled davščin pa zelo nevarno ovira pridelovanje, prodajo in porabo dobrin, oškoduje torej narodno gospodarstvo v taki meri, da je nevarnost, da usahne vir vseh davščin (pridelovanje gospodarskih dobrin in dohodek).

5. Najemanje kratkodobnih visečih vojnih dolgov, osobito v obliki papirnega denarja, zmanjšuje izven tega denarno vrednost in je postalo s tem eden izmed najvažnejših vzrokov nezaslišanega naraščanja cen.

6. V narodno-gospodarskem, socialnem in državno-finančnem interesu je torej brezpogojno potrebno, na eni strani ne najemati kratkodobnih ali visečih dolgov, na drugi strani pa kapitalni znesek vojnih dolgov samih, osobito visečih dolgov, čimprej in čim najizdatneje zmanjšati in s tem omogočiti lažje odplačevanje teh dolgov.

7. Kot edino umno sredstvo v to svrhu se priporoča — (odklanjati je vse državno-kapitalistične predloge ter istotako prisilno vojno posojilo!) — oddaja premoženja, katero treba že sedaj davčno-politično pripraviti (določitev davčne podlage), ki pa naj stopi v veljavo še-le neposredno po vojni in pri kateri se je ravnati po sledečih načelih:

a) oddaja se mora izvršiti v Avstriji istočasno in pod istimi pogoji ko na Ogrskem in v Nemčiji;

b) oddaja mora zadeti vsa premoženja enakomerno. Poleg nepremičnin, pridobitnega in kapitalnega premoženja je treba posebej obdačiti tudi predmete luksusa.

Nekaj podatkov iz zadružništva.

Prve početke zadružništva najdemo na Angleškem l. 1835, ko je Howarth ustanovil prvo konzumno zadruho. Angleško zadružništvo je še do danes ohranilo svoj pretežno konzumni značaj. V Manchestru in Glasgowu tvorijo zadružne stavbe cele mestne dele. L. 1915 je znašal promet angleških konzumnih zadrug 1077 mil. frankov, od česar odpade 200 mil. na promet blaga iz zadružnih tovarn. Na Angleškem je zavsem 4000 zadrug.

Na Irskem je bolj razvito kmetijsko zadružništvo. Kreditnih zadrug je 250, pridobitnih 200. Irska se ima največ svojim zadrugam zahvaliti za veliki izvoz perutnine, jajc, masla in sira, tako da skupni izvoz iz Irske na Angleško daleč nadkriljuje uvoz iz Angleške na Irsko. L. 1915 je bilo na Irskem 1000 zadrug.

Največ po zaslugi Raiffeisena in Schultze-Delitzscha stoji Nemčija glede zadružništva danes na prvem mestu. V 40.000 zadrugah l. 1915 so bile zastopane vse stroke dela. Samo mlekarskih zadrug je bilo 3500, pridobitnih 3600. Osrednja zadružna banka je skoro tako močna kot državna. Tudi ogromni kmetijski napredek Nemčije ima svoje korenine v zadružništvu.

V Rusiji se je zadružništvo razvilo najbolj s pomočjo zemstev, a tudi država ga je podpirala. Do l. 1916 se je razvilo 16.000 kreditnih zadrug. V bivšem ruskem carstvu je zadružništvo najbolj cvetelo na Finskem. V Sibiriji so razširjene mlekarske zedruge. Skupno je v bivšem ruskem carstvu bilo l. 1915 40.000 zadrug.

Mala Danska ima zavsem 6000 zadrug; od teh e 1300 mlekarskih, ki letno izkupijo 220 mil. kron za surovo maslo. A tudi vse druge panoge so zastopane v danskem zadružništvu.

V Švici je najbolj razvito živinorejsko zadružništvo z 850 zadrugami. Znano je, da se tudi k nam mnogo plemenske živine spravlja iz Švice. Vseh zadrug je v Švici 9000.

Zadružništvo v Avstriji je povoljno razvito. Zastopane so vse vrste zadrug, največ jih je na Češkem in Moravskem. L. 1915 je bilo v Avstriji 16.000 zadrug.

Na Ogrskem so se najbolj razvile srednje kreditne zedruge, katerih je bilo koncem l. 1914 2624. Mnogo je tudi konzumnih zadrug, ki so l. 1917 dale od vojnih dobičkov 1 mil. kron za ustanovitev narodno-gospodarske visoke šole v Budimpešti. Ogrska s Hrvatsko ima 9000 zadrug.

Na Francoskem se zadružništvo razvija z močno podporo države v obliki brezobrestnih posojil. Najbolj so razširjene kreditne in konzumne zedruge. Vseh zadrug je 12.000.

V ostalih deželah je število zadrug sledeče: Indija 16.000, Italija 10.000, Japonska 10.000, Norveška 3500, Amerika 2000, Belgija 3000, Švedska 3000, Rumunija 4000, Nizozemska 3000, Bolgarija 1500, Afrika 1500, Španska 1000, Srbija 1000, Avstralija 200.

Vsega skupaj je na svetu 200.000 raznovrstnih zadrug s 30 milijoni člani; če računamo obitelj na 5 oseb povprečno, je zadrugno organiziranih 150 milijonov ljudi.

Žveplenokislo apno kot gnojilo.

Profesor dr. Neubauer na poskuševalnici v Bonnu poroča v kmetijskem strokovnem listu »Landwirtschaftliche Zeitschrift für die Rheinprovinz« sledeče:

V novejšem času se ponuja kmetovalcem 40 odstotno žvepleno-kislo gnojilno apno po 6 mark za 100 kg. V priloženi tiskovni, ki izhaja iz stareje dobe hvalisa se na vse pretege gnojenje z žveplenokislím apnom. Kajpada je to priporočilo zelo enostransko in zamolči marsikaj, na kar na tem mestu opozarjamo, da obvarujemo kmetovalce zmot in oškodb. Žveplenokislo apno ni nič drugega kakor navadna sadra (gips). Tega znanega imena se pa iz lahko umljivih razlogov skrbno izogibljejo. Vsako gnojenje s superfosfatom je obenem gnojenje s sadro, ker je v superfosfatu nad polovico sadre. Samo da se sadra kot poglavitejši del superfosfatov posebej ne plača.

Tudi vsako gnojenje s kajnitom in Tomasovo moko je hkrati gnojenje s sadro, ker vsebuje kajnit mnogo žveplenokislih soli in Tomasova moka mnogo apna; obe gnojili skupaj tvorita torej žveplenokislo apno. Tudi s takšnim gnojenjem pride sadra v zemljo brez stroškov.

Za večino zemljišč potrebno gnojenje z apnom se ne more nadomestiti s sadrinim gnojenjem, ampak je potrebno za to apno, ki učinkuje kakor žgano apno zmleti apnenec in lapor.

Iz imenovanih dejstev se mora sklepati, da pri pravilno urejenem gnojenju ni treba posebej gnojiti s sadro. Ta istina se je tudi potrdila z mnogimi praktičnimi poskusi.

Tudi kot ohranjevalno sredstvo za hlevski gnoj učinkuje sadra zelo nepopolno. Vnovič po pravici priporočana bisulfatna sadra kot ohranjevalno sredstvo za gnojnico učinkuje zlasti, ker vsebuje natrijev bisulfat.

Raba sadre za gnojenje se torej že splošno odsvetuje, odločno pa tedaj, ako se zahtevajo za sadro neopravičeno visoke cene.

Pravni kotichek.

Ako ima kaka stavbena zadruga v pravilih določbo, da lahko napupljene ali na novo sezidane hiše naprej prodaja, je zadruga od trenutka naprej, ko hiše kupi, podvržena pridobninskemu davku. (Razsodba upravnega sodišča z dne 6. marca 1917).

Zadružne in gospodarske novice.

Redarstvene odredbe proti pijančevanju na Danskem. Ako redarstvo na Danskem zaloti na ulici pijanega človeka, ga spravi na voz in odpelje v re-

darstveni zapor, dokler se popolnoma ne strezni. Gostilničar, pri katerem se je dotičnik napil, mora plačati stroške tega postopanja. Pri ponovitvi se mu zapre gostilna.

Vojni davek avstro-ogrske banke za l. 1914 znaša K 8,354.614'83, za l. 1915 K 36,107.596'52, za l. 1916 K 50,245.240'64.

V Nemčiji se je l. 1917 na 93.672'5 ha pridelalo 1,956.039 hl vina, torej povprečno 209 hl na 1 ha; pri povprečni ceni 330'8mark za 1 hl znese vrednost vina 647,091.463 mark; na 1 ha se je torej pridelalo za 6.908 mark vina.

Osrednja zveza konzumnih društev v Nemčiji je imela 17. in 18. m. m. 15. občni zbor v Kolinu. L. 1917 je pripadalo zvezi 1112 društev z 2,200.000 člani. Promet je znašal v vseh društvih 717 mil. mark. Lastni kapital znaša 112 mil. mark, vloge in deleži 210 mil. mark. Število članov se je tekom vojne zvišalo od 1,718.000 na 2,200.000, torej skoro za pol milijona.

V Nemčiji je bilo koncem l. 1917: 19966 kreditnih, 2900 obrtnih, 480 zadrug za nakup in prodajo blaga, 2784 kmetijsko dobavnih, 684 kmetijskih nakupnih in prodajnih, 2094 kmetijskih obrtnih zadrug, 22 zadrug za nabavo strojev, 4051 kmetijskih produktivnih, 585 za vzrejo in pašništvo, 2515 konzumnih, 1408 stavbenih zadrug, 135 društvenih domov, 581 raznih zadrug, skupaj 38.105. Tekom l. 1917 je število zadrug naraslo za 816.

Ali se sme škropiti v deževnem vremenu? Naši vinogradniki so splošno mnenja, da se sme škropiti samo v lepem vremenu. »Schweizerische Weinzeitung« pa prinaša sodbo mnogih, povečini francoskih veščakov, ki pravijo, da se tudi škropljenje v deževnem vremenu dobro obnese. Na vsak način je bolje, pravočasno, četudi ob dežju škropiti, kakor pa čakati in zamuditi s čakanjem pravi čas. Seveda je uspeh škropljenja v dežju pričakovati le, če je mešanica močna; naša sedajna mešanica, ki vsebuje komaj 1% bakra, bi zredčenje z deževnico pač težko prenesla in bi bilo tako škropljenje brezuspešno.

Zadružni Savez v Splitu ima 1. avg. t. l. občni zbor.

Sladkor za čebele dobijo vsled odredbe c. kr. poljedeliskega ministerstva v prihodnje le tisti čebelarji, ki so člani kakega čebelarskega društva in pri dotičnem svojo potrebo prijavijo.

Sajenje tobaka. Ponekod je med ljudstvom razširjeno mnenje, da je sajenje tobaka v omejenem številu dovojeno. Deželno finančno ravnateljstvo opozarja, da je to mnenje zmotno in da vsakdo, ki bi tobak, četudi samo za svojo porabo sadil, zapade kazni.

Koliko moram od izkupička za v l. 1917 prodano živino priznati za dohodninski davek? Samo toliko, kolikor bi bil dobil za prodano živino, če bi bil lahko obdržal res »fundus instructus« t. j. vso za nadaljevanje rednega gospodarstva po mirovnih raz-

merah potrebno živino. Kar sem moral več prodati, za toliko sem oškodoval svojo osnovno glavnico. Večji dohodek iz tega ni podvržen dohodninskemu davku. Vzgleđ: Imam 20 ha njiv in travnikov, 5 ha pašnikov in 8 ha gozda, skupaj 33 ha. Za redno gospodarjenje na tem posestvu rabim v navadnih razmerah (povprečne cene od 1. jan. 1918 pri rednem rejnem stanju):

6 krav	po	K 1500	K 9000
2 vprežna vola	»	» 1800	» 3600
10 mlade živine	»	» 600	» 6000
25 svinj	»	» 300	» 7500
			K 26100

Tako bi torej bila vrednost za moje posestvo potrebne živine 1. jan. 1918 znašala 26.100 K. Vsled potrebne oddaje pa sem imel le še (vrednost po takratni resnični rejni vrednosti):

4 krave	po	K 1400	K 5.600
2 vprežna vola	»	» 1800	» 3.600
6 mlade živine	»	» 500	» 3.000
5 svinj	»	» 300	» 1.500
			K 13.700

Moj fundus instructus je torej utrpel (26.100 — 13.700 =) 12.400 K izgube. Tekom l. 1917 sem dobil za prodano živino K 14.700; kupil sem kravo za » 1.350

moj čisti dohodek iz prodaje živine je bil torej K 13.350; temu dohodku stoji nasproti izguba pri fundus instructus v znesku » 12.400,

za dohodninski davek moram torej priznati kot čisti dobiček od prodane živine samo 950 K.

Zaplemba krompirja. Uradno se razglša: Z naredbo urada za ljudsko prehrano je določena zaplemba letošnjega krompirja. Zaplemba stopi takoj v veljavo in zadeva tudi zgodnji krompir. Urad določi času primerno, katere množine krompirja se imajo oddati za prehrano prebivalstva, čet in v industrijske svrhe. Kakor hitro je dosežena ta množina, preneha zaplemba. Kljub zaplembi se prepusti kmetovalcem za prehrano svojcev, delavcev in uslužbencev potrebni krompir, krompir za seme in z določenimi omejitvami za človeško prehrano nesposobni krompir za krmo. Tudi se morejo navzlic zaplembi pod pogoji, katere je prehranjevalni urad že priobčil, sklepati pogodbe za prodajo krompirja. Za prevzete zaplenjenega krompirja so poklicani organi vojnoprometnega zavoda. Oddaja krompirja je vezana na uporabljene izkaznice in se v mestih z nad 10.000 prebivalci dodeli določenim oddajalnicam. Najvišja cena producenta za krompir, ki se odda do 5. julija prostovoljno, se določa na 100 K za meterski stot. Po preteku vsakih 12 dni se zniža ta cena za 16 K, tako da bo dne 4. septembra v veljavi najvišja cena 20 K. V teh cenah je obsežena premija 5 K za meterski stot za prostovoljno oddajo. Ako se ne izvrši prostovoljna oddaja, se uporabi v

naredbi dne 8. marca 1917 določena najvišja cena 15 K, ki se pri prisilnem odvzetju krompirja zniža za 20 odstotkov, torej na 12 K.

Cene za seno in slamo. Po odredbi urada za ljudsko prehrano z dne 3. junija 1918 drž. zak. štev. 193 plačujejo podružnice Posredovalnice za krmo pri nakupu sena in slame pridelovalcu za meterski stot iz skednja (kopic) sledeče cene: 1. za seno vseh vrst 25 K, 2. za rženo škopno slamo (s cepmi zmlačeno slamo) 14 K, 3. vse druge vrste slame 12 K. Te cene veljajo za zdravo, suho, nezamazano, nezaprašeno in nesprieno blago. Ako blago tem pogojem ne ustreza, se odračuni primeren odbitek od prevzemne cene. Ako se o višini tega odbitka ne moreta zediniti oddajalec in prevzemnik, razsodi okrajno glavarstvo po zaslišanju izvedencev. V tem slučaju mora podružnica plačati pri prevzemu kupno ceno, katero je ponudil prevzemnik. Proti razsodbi okrajnega sodišča se lako v teku 8 dni pritoži. Proti razsodbi II. stopnje ni nadaljnega pravnega pripomočka. Oddajna dolžnost se vsled sodnijskega postopanja ne odloži. Za stiskano seno in slamo se priračuni prevzemni ceni za meterski K 320, pri čemer so vračunjeni stroški za žico ali drugo vezivo. Za dovoz sena in slame iz skednja (kopic) do poslovnice za prijavo se plača 1 K, ako ni odjemalnica oddaljena nad 5 km, za vsaki dalje načeti kilometer se plača 25 vinarjev. Vse druge odškodnine, ki so v zvezi s prevzetjem, z dovozom in nakladanjem zaseženega blaga, določi urad za ljudsko prehrano sporazumno s poljedeljskim ministrstvom. Pri oddaji tužemskega sena ali slame potom Posredovalnice za krmo ali njenih podružnic se priračunijo k prevzemnim cenam odškodnine in pribitki, po potrebi tudi voznina in stroški za razdelitev. Ako kakovost od podružnice, oziroma od njenih pooblaščenecv oddanega blaga ne odgovarja pogojem glede dobrine, se primeren odbitek od te oddajne cene odračuni. Ako se o višini tega odbitka oddajalnica in prevzemnik krme ne moreta zediniti, razsodi komisija izvedencev borze za poljedeljske pridelke onega upravnega okoliša, v čigar obsegu se je blago oddalo in če komisije veščakov v dotičnem upravnem okolišu ni, razsodi komisija veščakov borze za poljedeljske pridelke na Dunaju. Odredba je veljavna od 5. junija 1918.

Prevzemne cene za žito in sočivje glasom naredbe urada za ljudsko prehrano in finančnega ministerstva z dne 27. jun 1918 so: Za 100 kg pšenice 55 K, rži 55 K, ječmena 50 K, ovsa 50 K, prosa 50 K, koruze 50 K, ajde 100 K, graha 120 K, leče 150 K, fižola 100 K. Pri oddaji v času od početka žetve do 15. jul. se zviša cena za 25 K, od 16. do 31. jul. za 20 K, tekom avg. za 15 K, tekom sept. za 10 K, od 1. okt. do 20. dec. za 5 K. Za semensko žito bo poljedeljsko ministerstvo še posebej določilo pribitke. Za polno prevzemno ceno je prevzeti samo zdravo, očiščeno in suho žito.

Južno-štajerska**Bilanca za**

Račun posojil:	K		v	
a) nepremičninskih	1,541.653	50		
b) občinskih	434.428	92		
» zaostalih obresti			1,976.082	42
» zaostalih zamudnih obresti			41.453	44
» » poštnin			4.059	87
« poštne hranilnice			845	80
» vrednostnih listin			87.167	91
a) glavnice	2,210.248	45		
b) obresti	28.747	70	2,238.996	15
» tekoči			4,000.553	21
» inventarja			1.796	51
» knjig in tiskovin			4.307	35
» blagajne			56.619	35
			8,411.882	01

**Splošni re-
Bilanca za dan**

Imetek.

Račun vlog:	K		v	
Stanje 31. decembra 1916	148.281	30		
V letu 1917 se je določilo	43.271	61		
	191.552	91		
V letu 1917 se je vzdignilo	13.310	81		
	178.242	10		
Kapitalizovane obresti leta 1917	5.909	22	184.151	32
» vrednostnih listin:				
Stanje 31. decembra 1916	100.187	—		
Vrednost kuponov 31. decembra 1917	1.651	20	101.838	50
» hiše: Roseggerring št. 11 v Celju:				
Stanje vrednosti koncem leta 1916	130.160	—		
2 % odpis	2.603	20	127.565	80
Stanje vrednosti premičnin koncem leta 1916	29	53		
10 % odpis	2	95	26	58
» Južnoštajerske hranilnice v Celju:				
Poslovni dobiček l. 1917			21.136	76
			434.709	96

**Založni zaklad
Bilanca za dan**

Imetek.

Račun vlog:	K		v	
Stanje koncem leta 1917	5.158	20		
Kapitalizovane obresti	57	28		
	5.215	48		

V Celju, dne 31. decembra 1917.

RAVNATELJSTO:

Dr. Josip Vrečko l. r.,
pisarniški ravnatelj.Dr. Juro Hrašovec l. r.,
predsednik ravnateljstva.Jurij Detiček l. r.,
podpredsednik ravnateljstva.

Lovro Baš l. r., Bračko Ivan l. r., Cizej Franc l. r., Dr. Kalan Ernest l. r., Wutt Simon l. r., Levstik Miloš l. r.,
Ogradi Franc l. r., Dr. Serbec Josip l. r., udje ravnateljstva.

hranilnica v Celju.

leto 1917.

	K	v	K	v
Račun hranilnih vlog			8,380.562	24
» predplačanih obresti			10.183	01
» izgube in dobička: Čisti dobiček l. 1917			21.136	76
			8,411.882	01

zervni zaklad.

31. decembra 1917.

31. decembra 1917.		Dolg.			
		K	v	K	v
Račun glavnice:					
Stanje koncem leta 1906 je bilo vsled pravomočne razsodbe c. kr. deželnega finančnega ravnateljstva za Štajersko od 30. septembra 1904 šte. 26.847:					
a)	neobdačenega			93.495	—
b)	obdačenega z dne 31. decembra 1917	314.553	34		
Odšteví vsled sklepa upravnega odbora z dne 24. maja 1917 dovoljenih daril v vojne dobrodelne namene . K 970—					
in prispevek k založnemu zakladu za kurzne izgube » 5 158'20		6.128	20	308.425	14
» Južnoštajerske hranilnice v Celju:					
Poslovni dobiček leta 1917				21.136	76
» izgube in dobička:					
Čisti dobiček leta 1917				11.653	06
				434.709	96

za kurzne izgube.

31. decembra 1917.

31. decembra 1917.		Dolg.	
		K	v
Račun glavnice: Stanje koncem leta 1917		5.158	20
» izgube in dobička: Čisti dobiček leta 1917		57	28
		5.215	48

Fran Korun . r.,
knjižgovodja.

Matija Benčan l. r.,
tajnik.

S knjigami primerjali in v redu našli:

Jusip Atteneder l. r.,

Mihael Jezovšek l. r.,
upravni odborniki.

Dr. Franc Mayer l. r.,

Določitev novih najvišjih cen za klavne svinje.

C. kr. štajersko namestništvo je določilo za zaklane oziroma žive svinje sledeče najvišje cene, ki veljajo od 20. maja 1918. I. Zaklane svinje: A) mesnate svinje. 1. za manj mesnate 12'— do 14'— K za 1 kg. 2. za dobro mesnate 14'— do 16'— K za 1 kg. B) Pitane svinje. 1. za pitane svinje 16'— do 18'— K. 2') za težke pitane svinje I. vrste 18'— do 20'— K za 1 kg. II. Žive svinje: Za 1 kg žive teže svinj vrst A za 25 %, vrst B za 20 % manj nego za zaklane svinje, t. j. A) Mesnate svinje: 1. za manj mesnate 9'— do 10'50 K za 1 kg. 2. za dobro mesnate 10'50 do 12'— za 1 kg. B) Pitane svinje: za pitane svinje 12'80 do 14'40 K za 1 kg. 2. za težke pitane svinje I. vrste 14'40 do 16'40 K za 1 kg. Vse cene veljajo na licu mesta, kjer se svinje tehtajo in prevzamejo.

Blagovni promet Zadrugne Zveze v Celju.**Tiskovine za računske zaključke.**

Opozarjamo, da imamo v zalogi inventurne izvlečke iz glavnih knjig z naslovnimi ovitki, dalje računske zaključke za posojilnice in mlekarne. Članicam priporočamo, da naročajo pri nas tisek računskih zaključkov; iste pri tem lahko obenem pregledamo. Dalje imamo v zalogi tiskovine za glavne knjige hranilnih vlog in posojil, blagajniške dnevnike, opravilne zapisnike, izkaze o rentnini in neposrednih pristojbinah zapisnike za seje načelstva, nadzorstva in občne zbornice (zaradi velike zaloge oddajamo te zapisnike zelo po ceni), opomine za obresti in podaljšanje posojil ter vse za posojilniško poslovanje potrebne knjige in tiskovine. Kdor kaj potrebuje, naj hitro naroči, da dobi še svoje tiskovine po primerni ceni. Cene tiskovinam vsled hudega draženja papirja in tiskarniškega dela skokoma rastejo.

Žlindra.

Naročil za jesensko gnojenje ne sprejemamo.

Kose

7 in 8 pesti imamo sedaj na razpolago. Ker pridejo jako poceni, prosimo takojšnjih naročil. Zložene bodo v zaboje po 100 komadov.

Naznanilo.

Ker občni zbor podpisane zadruge dne 30. junija 1918 ni bil sklepčen, se mora vršiti po § 39 zadrugnih pravil v treh tednih, t. j. 21. julija 1918 drug občni zbor, kateri sklepa brezpogojno.

V Gornji Poljskavi, 2. julija 1918.

Hranilnica in posojilnica na Zg. Poljskavi,

registrirana zadruga z neomejeno zavezo.

NAČELSTVO.**Vabilo na****občni zbor****Zadrugne elektrarne v Trbovljah,**

registrirane zbdruge z omejeno zavezo, ki se vrši v sredo, dne 31. julija 1918 ob 5 uri popoldne v občinski posvetovalnici v Trbovljah.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrditev računskega zaključka za l. 1917.
4. Poraba čistega dobička.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Načelstvo.**Vabilo na****redni občni zbor****Mlekarske zadruge v Sp. Poljskavi,**

registrirane zadruge z omejeno zavezo, ki se bo vršil v nedeljo dne 28. julija t. l. pop. ob 2. uri v šolskem poslopju.

DNEVNI RED:

1. Poročilo o izvršeni reviziji.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Odobritev računskega zaključka za l. 1915.
5. Slučajnosti.

V slučaju, da bi občni zbor ob določenem času ne bil sklepčen, se bo vršil pol ure pozneje drug občni zbor na istem mestu in z istim dnevnim redom, ki bo sklepal ne glede na število udeležencev.

V Sp. Poljskavi, 28. junija 1918.

NAČELSTVO.**Vabimo na****svoj redni letni občni zbor**

ki se vrši v nedeljo dne 7. julija 1918 ob 3. uri pop. v zadrugni pisarni po sledečem dnevnem redu:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Potrdilo računskega zaključka za leto 1917.
3. Slučajnosti.

Ako bi ob določenem uri ne bilo navzoče zadostno število zadrugnikov, se vrši drug občni zbor pol ure pozneje z istim dnevnim redom, ki je glasom pravil sklepčen ob navzočnosti vsakega števila zadrugnikov.

V RADEČAH, dne 29. aprila 1918.

Narodna hranilnica in posojilnica v Radečah,

registrirana zadruga z neomejeno zavezo.

Grm.